

Barnehage og skole
Kvalitets- og utviklingsrapport 2021

Innhold

Innledning.....	side	3
Viktige hendelser og veien videre.....	side	5
Barne- og elevtall 2021/2022	side	6
Kapittel 1: Statlige føringer for barnehage og skole	side	7
Kapittel 2: Barnehage-/skoleeierrollen.....	side	10
Kapittel 3: Handlingsdel 2019 – 2022.....	side	15
3.1 Om fokusområdene.....	side	15
3.2 Trygt og godt miljø.....	side	16
3.3 Tdlig innsats.....	side	19
3.4 Læringsresultater og gjennomføring.....	side	21
3.5 Kompetanse.....	side	24
3.6 Medvirkning.....	side	26
Oppsummering - utfordringer og tiltak for å følge opp	side	29

Forside: Samenes nasjonaldag på Ringebu skole

Innledning

[Opplæringsloven § 13-3e](#) pålegger å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i grunnskole-opplæringen. Rapporten skal drøftes av kommunestyret. Det er ikke tilsvarende krav i barnehageloven.

Kommunestyret vedtok i juni 2019 «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan» med handlingsdel for 2019 – 2022 (KOM-054/19). Etter dette omfatter den årlige kvalitets- og utviklingsrapporten både barnehage og skole, samtidig som kravet til tema beskrevet i opplæringsloven ivaretas. Opplæringsloven krever at rapporten som et minimum skal omtale læringsresultater, frafall og læringsmiljø, og den skal være et sentralt element i forhold til det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet.

Lokalt er hensikten med rapporten å analysere dagens tilstand og vurdere om det er behov for justeringer av tiltak for å øke kvaliteten på barn og elevers utvikling og læring. Rapporten søker også å gi kommunestyret oversikt og økt innsikt i arbeidet som drives i barnehagene og skolene.

Rapporten henter i all hovedsak data fra [Utdanningsdirektoratets analysebrett for statistikk](#), men også fra andre relevante kilder.

«Ringebuskolen. Kvalitets- og utviklingsrapport 2020» ble drøftet og behandlet i kommunestyret 18.05.2021.

KOM-037/21 Vedtak:

1. *Kommunestyret godkjenner «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsrapport 2020».*
2. *Kommunestyret forutsetter at kommunedirektøren, barnehagene og skolene bruker vurderinger og konklusjoner i rapporten til forbedringsarbeid og styrket innsats i arbeidet med å nå fastsatte mål i «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan».*

Rapporten for 2021 belyser og drøfter punkt til oppfølging sist i rapporten for 2020, jf punkt 2 i kommunestyrets vedtak. Se kortfattet status i tabell neste side. Områdene er nærmere beskrevet og drøftet lenger ut i rapporten.

For å bedre dialogen og øke levekårsutvalgets innsikt i barnehagenes og skolenes arbeid, stilte levekårsutvalget også i 2021 spørsmål til barnehagene og skolene. I år ønsket levekårsutvalget å få vite mer om samarbeidet mellom barnehagene/skolene og hjemmene.

*Tegner på asfalt med egenlaget kritt.
Fåvang skole*

Ikke bare tellinger, men også fortellinger. Gjennom tekst og bilder bidrar ansatte, barn og elever til at rapporten viser glimt fra barnehage-/skolehverdagen ut over tørre tall og fakta. Takk til alle som har bidratt!

Pandemien preget hverdagen i barnehage og skole gjennom hele 2021. Heldigvis var barnehagene og skolene i all hovedsak underlagt «gult» smittevernnivå, noe som gjorde at driften på de fleste områder var tilnærmet normal. Kommunedirektøren vil berømme de ansatte for det gode arbeidet og innsatsviljen de har vist i en krevende tid.

Kommunedirektøren 08.04.2022

Plan for oppfølging, jf rapport 2020 s 30. Barnehagene og skolene vil:	Stikkord – status oppfølging
arbeide kunnskapsbasert og systematisk for et trygt, godt og inkluderende barnehage-/skole-miljø.	Plan for trygt og godt miljø i barnehagene og i skolene. Skolenes plan ble revidert våren 2021. Kontrollutvalget gjennomførte forvaltnings-revisjon med skolenes arbeid på området høsten 2021. Elevundersøkelsen gjennomføres årlig.
gjennom daglig arbeid ha stadig økt bevissthet rundt vurderinger knyttet til ivaretagelse av FNs barnekonvensjon, bla barnets rett til å bli hørt, få si sin mening og bli tatt på alvor.	Barnesamtaler Elevundersøkelsen Det daglige arbeidet
arbeide for å få til gode overganger slik at det er en «rød tråd» fra start i barnehagen til avslutning 10.trinn.	Overgangsplan er et dynamisk dokument i stadig utvikling. Prøver ut ny modell for skolebesøk/tilvenning 1.trinn vår 2022
ha fokus på at gode læringsresultater øker sannsynligheten for gjennomføring av videregående opplæring.	Gode resultater på 5.trinn, men fortsatt utfordringer med gutters leseferdigheter på 8. og 9.trinn – iverksatt målrettede tiltak
arbeide for godt samarbeid med foreldrene slik at foreldre opplever at de sammen med ansatte i barnehagene og skolene er «trekkhunder» for stadig bedre kvalitet.	Levekårsutvalgets spørsmål til barnehager og skoler 21/22 dreide seg om samarbeidet mellom hjem og barnehage/skole. Foreldreundersøkelse i barnehage 2021 og i skole 2020.
planmessig og systematisk følge opp videreutdanningsstrategien Kompetanse for kvalitet slik at skolene innen 2025 har har tilstrekkelig antall lærere med godkjent undervisningskompetanse i norsk, matematikk og engelsk.	Kompetanseplan rulleres årlig. Kommunen fikk sju studieplasser for lærere skoleåret 22/23 pluss en plass i rektorutdanning og en i lærerspesialistordningen.
viderutvikle de profesjonelle læringsfellesskapene blant ansatte i barnehagene og skolene.	Alle ansatte deltar i rekom (barnehage) og dekom (skole) der høyskolen i Innlandet står som faglig ansvarlig.
fra 2021 gjennomføre Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse i barnehagen.	Gjennomført i november/desember 2021. Resultat klart midt i februar 2022
ha fokus på tidlig innsats og tilpasset opplæring.	Tettere samarbeid rundt overganger
bidra til godt samarbeid på tvers av tjenester for barn/elever med sammensatte behov for hjelp og støtte	Viktige samarbeidsarenaer er DiL (Dra i Lag), Familieteam, HSA-gruppa, Barnespesialistene. Rutiner for samarbeid.

Verdt å merke seg i 2021:

- Pandemien preget hverdagen også dette året. Barnehager og skoler har driftet i tråd med fastsatte trafikklysmodeller for smittevern. Ut over enkeltdager har ingen vært stengt i perioden.
- Skolene fortsatte arbeidet med å øke kunnskapen om hensiktsmessig bruk av nettbrett i læringssituasjoner.
- Eksamen i grunnskolen ble avlyst som følge av pandemien.
- Ni assistenter i barnehagene tok fagbrev som barne- og ungdomsarbeidere.
- Skolene tok i bruk en foresattapp som har gjort kommunikasjon med foreldre mye enklere. Barnehagene tok denne i bruk året før. Viste seg svært effektiv i forbindelse med kommunikasjon rundt håndtering av smittesituasjon.
- Fåvang barnehage er totalrenovert. Barnehagen holdt hus i grendehuset i Sør-Fåvang i byggeperioden.
- Kommunen gikk inn i KS-programmet ABSOLUTT. Et utviklingsprogram som skal gi kommunen økt forståelse og kunnskap om ansvaret for barnehage, skole og oppvekst, samt hva som virker inn på barn og unges læring, utvikling, trivsel og tilhørighet. Rapport utarbeides i løpet av 2022.
- Kommunestyret vedtok å opprette kommunale plasser for barn under 3 år og å bygge ut Ringebru barnehage.

Alt ble bra!

Spesielt fokus i 2022:

- Kommunestyret har vedtatt at det skal gjennomføres en skolebruksanalyse. Oppstart vår 2022, ferdig vår 2023.
- Åpne kommunale plasser for barn under 3 år i Fåvang barnehage fra 01.01.2022 og i Ringebru barnehage fra august 2022 (midlertidige lokaler høsten 2022), og utvikle et godt kommunalt barnehagetilbud til aldersgruppen.
- Utbygging av Ringebru barnehage.
- Fortsatt øke ansattes kompetanse ved planmessig, systematisk arbeid gjennom ordningene regional kompetanseutvikling i barnehagen og desentralisert kompetanseutvikling i skolen, samt gjennom ordninger som gir mulighet for videreutdanning for barnehagelærere, lærere og ledere.
- Videreføre arbeidet med kunnskapsbasert bruk av digitale verktøy. Dette gjelder så vel som samarbeidsverktøy, som pedagogisk verktøy og administrativt verktøy.
- Handlingsdelen til «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan» skal revideres.
- Forberede oppstart kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis fra høsten 2023. Skal involvere alle som arbeider med barn og unge.

Barne- og elevtall 2021/2022

Familiebarnehagene (private eiere i kommunal ordning) Antall barn: 66 f 2021 1 f 2020 32 f 2019 33	Ringebu barnehage (kommunal) Antall barn: 56 f 2018 16 f 2017 14 f 2016 26
Fåvang barnehage (kommunal) Antall barn: 44 f 2021 3 f 2020 3 f 2019 1 f 2018 12 f 2017 14 f 2016 11	Venabygd montessoribarnehage (privat) Antall barn: 26 f 2021 0 f 2020 7 f 2019 3 f 2018 9 f 2017 4 f 2016 3
Fåvang skole Antall elever: 146 1. 14 2. 19 3. 19 4. 19 5. 23 6. 23 7. 30	Ringebu skole Antall elever: 105 1. 14 2. 20 3. 12 4. 12 5. 15 6. 15 7. 17
Ringebu ungdomsskole Antall elever: 135 8. 48 9. 43 10. 44	

Data pr 26.01.22 hentet fra barnehage- og skoleadministrativt system.

Venabygd Montessoriskole (privat) har skoleåret 21/22 40 elever. 33 er hjemmehørende i Ringebu eller Fåvang skolekretser, de øvrige kommer fra andre kommuner.

Prognose viser at antall skolestartere vil variere fra 31 til 39 i perioden 2021 – 2025. I 2026 vil det være 51 skolestartere, mens prognosen for 2027 er 38. Fra skoleåret 22/23 vil det være flere skolestartere i Ringebu skolekrets enn i Fåvang skolekrets. Altså en endring fra at det i mange år har vært flest skolestartere i Fåvang skolekrets.

Kapittel 1 Statlige føringer for barnehage og skole

[Barnehageloven](#) og [opplæringsloven](#) med tilhørende forskrifter er de mest sentrale styringsdokumentene for kommunen som barnehagemyndighet, barnehageeier og skoleeier. [Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver](#) og [Kunnskapsløftet](#) (LK20) har begge status som forskrift.

[Opplæringslovens kapittel 13](#) beskriver pliktene kommunen har som skoleeier.

På tur i skogen. Fåvang barnehage.

Etter barnehageloven har kommunen to roller, den er [myndighet](#) og den er [eier](#).

Det betyr at kommunen eier Ringebu og Fåvang barnehager. En kan også si at kommunen eier ordningen med familiebarnehager, selv om dette er en sammenstilling av private, selvstendige drivere, men med kommunalt tilsatte styrer og veiledere.

Kommunen skal ivareta myndighetsoppgaver for alle barnehagene i kommunen, kommunale og private. Det viktigste myndighetsoppgavetaket er tilsyn. For å unngå «bukken og havresekken» på dette området, er det inngått avtale med Sør-Fron og Nord-Fron om en interkommunal tilsynsordning, der kommunene fører tilsyn i hverandres barnehager.

Ringebu og Fåvang barnehager har barn i alderen 3-6 år. Fra 2022 vil det også bli etablert plasser for barn under 3 år i begge

barnehagene. Barnehageloven med forskrifter stiller krav om at det skal være minst en pedagogisk leder per 14 barn når barna er over 3 år/ per 7 barn når barna er under 3 år. I tillegg er det krav til grunnbemanning på minst en ansatt per 6 barn for barn over 3 år / per 3 barn når barna er under 3 år.

I familiebarnehagene skal det være minst en voksen per 4 barn og en pedagogisk veileder per 30 barn.

Forskrift til opplæringsloven har tilsvarende et krav om at forholdstallet mellom antall lærere og antall elever i ordinær undervisning skal være maksimalt 15 elever per lærer på 1.- 4. årstrinn og maksimalt 20 elever per lærer på 5.-10. årstrinn.

Ressurser til spesialpedagogisk hjelp i barnehagen, spesialundervisning i skolen og særskilt norskopplæring for minoritetsspråklige kommer i tillegg til grunnbemanningen.

Både barnehage og skole skal gi tilbud om rask og ekstra innsats når barn eller elever henger etter forventet utvikling. Dette er ytterligere understreket i [«Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO» \(Meld.St.6 \(2019-2020\)\)](#).

Opplæringsloven fastsetter kompetansekrav til lærere på de ulike trinnene. Disse er skjerpet de senere årene, og kommunen har frist til 2025 med å oppfylle kravet fullt ut.

Kommunen er ansvarlig for å utbetale tilskudd til private barnehager og å administrere ordninger om rett til redusert foreldrebetaling.

Kommunens plikter og ansvar overfor privat skole er definert i Lov om friskoler, og er begrenset til enkeltelevers rettigheter til spesialundervisning, skoleskyss og særskilt opplæring i norsk for minoritetsspråklige. Departementet fører tilsyn med friskoler.

Beate Borgen Hovde, lærer Ringebu skole:

EI GULROT, TO EPLER OG TRE BRINGEBÆR

...er tittelen på prosjektet «Skolehage», hvor vi var så heldige å bli plukket ut til å delta i Den naturlige skolesekken, våren 2020. Søknaden om å utvikle og drive skolehage inneholdt følgende målsetting:

Skolen ønsker å gi elevene forutsetninger for å kunne bli "selvberget". Sentralt her er smak, gode matvaner, bevissthet rundt matproduksjon og bærekraft og det å ta tilbake forsvunnen allmennkunnskap!

Videre er det sentralt å oppleve og kjenne på glede og samhold ved å dyrke og produsere bær, frukt og grønnsaker til eget bruk.

Vi ønsker å framheve verdien av praktisk arbeid og det å "stikke fingern" i jorda og være til stede her og nå, samt gi elevene et pusterom fra klasserommet.

I samarbeid med lokale entreprenører og gartner Ole Ringlund, begynte skolehagen sakte, men sikkert å ta form i slutten av mai 2020. De første elevene som ble involvert i hageprosjektet var 5. og 6.klassingene. De tok fatt på arbeidet med å så og plante sukkererter, salat, reddik, squash og nepe. Det tok ikke lang tid før hagen måtte utvides. Jordbær, jordskock, poteter og rabarbra måtte også få plass i hagen. Våren 2021 fikk vi drivhus, noe som gir enda flere muligheter framover.

Det er stas å komme tilbake etter sommerferien, for så å kunne høste selvdyrka grønnsaker. Kortreist mat på skolekjøkkenet gir muligheter for å utforske nye oppskrifter og skape større forståelse for maten vi spiser. «Kult at vi kunne bruke potetene til noe annet, potetpizza var faktisk godt» Elev 6.kl

En skolehage trenger stell, også i ferien. Her baserer vi oss på dugnad blant elever og foreldre, samt ressurslærerne. Når elevene får ta del i arbeidet, føler de tilhørighet og ansvar, og da er det heller ikke noe problem å stikke innom skolehagen en dag eller to i ferien for å vanne og stelle.

«Da jeg hørte at vi skulle drive med skolehage trodde jeg at vi bare skulle være mere ute, men nå vet jeg at det er så mye mere» Elev 6.kl.

Arbeidet med skolehage er ikke bare det praktiske arbeidet. Skolehagen er en arena for å bygge fellesskap, engasjement, diskusjoner, undring og undersøkelser. *Hvor kommer frøene fra? Hva er kompost? Er det billigere å dyrke selv enn å kjøpe på butikken? Hvor langt har det røde eplet du kjøpte på butikken reist?*

Midt i en pandemi opplever vi at selvberging har fått større fokus. I den nye læreplanen er bærekraft, utforskende arbeid og undring sentralt. Nå som skolehagen vår er godt etablert, er det fritt fram for alle klasser som vil benytte skolehagen og drivhuset.

Kan vi på Ringebu skole så noen frø, slik at våre elever får erfaringer, kunnskaper og holdninger nok til se verdien av å kunne dyrke sin egen mat, samt ta vare på de ressurser vi har, er vi et steg nærmere å være tråd med FN's bærekraftsmål.

Kanskje er det ei gulrot, to epler og tre bringebær som kan skape engasjerte og bevisste elever, som på sikt ser en større helhet, og erfarer at vi i lille Ringebu også er en del av en større verden.

Samenes nasjonaldag 6.februar

Hilde Dalberg Kleven, tjenesteleder/styrer Fåvang barnehage

6.februar er samenes nasjonaldag. I tida rundt nasjonaldagen er det stort fokus på samefolket - deres kultur og levesett. Barna blir kjent med det samiske flagget og hva fargene i flagget symboliserer. I utetida har barna lekt i en "lavvo" og prøvd seg på lassokasting.

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.

Rammeplanen sier at barnehagen skal synliggjøre samisk kultur og bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfold

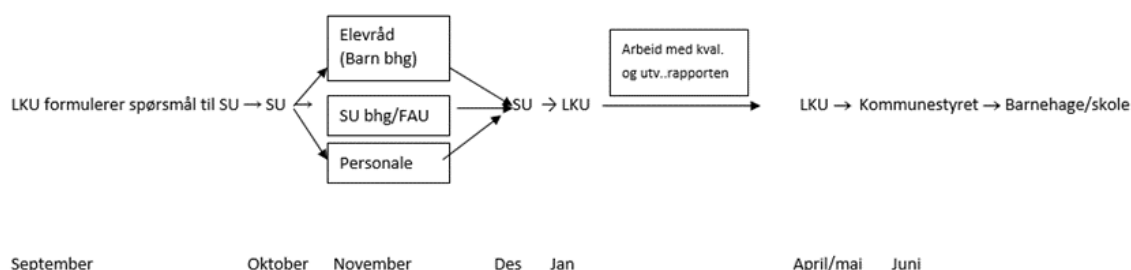
Lihkku Beivviin – gratulere med dagen!

Kapittel 2 Barnehage-/skoleeierrollen

«Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan» beskriver barnehage-/skoleeieransvaret og hvordan kommunestyret forstår god utøvelse av barnehage-/skoleeierrollen.

Fakta

- «Barnehage og skole. Kvalitets- og utviklingsrapport 2020» ble lagt fram for kommunestyret 18.05.2021.
- Levekårsutvalgets spørsmål til barnehagene og skolene høsten 2021 dreide seg om samarbeid mellom hjem og barnehage/skole.
- Handlingdelen til «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan» skal revideres i 2022.

[«Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan»](#) er kommunestyrets styringsdokument for det lokale handlingsrommet i de kommunale barnehagene og skolene.

Den årlige kvalitets- og utviklingsrapporten er et bidrag til at «*barnehage-/skoleeier vet, ikke tror*» og arbeidet med rapporten utgjør en vesentlig del av det systematiske kvalitetsarbeidet i barnehage og skole.

Tallmaterialet i rapporten for 2021 er i hovedsak hentet fra [Statistikk for grunnskole – analysebrett](#) (resultater nasjonale prøver, grunnskolepoeng, elevundersøkelsen) og [GSI](#) (grunnskolens statistikkinnsamling).

Andre informasjonskilder er skolebasert vurdering gjennomført på skolene, og som er drøftet og oppsummert i møte mellom skolefaglig ansvarlig, skolens rektor og skolens ledergruppe.

Tilsvarende har barnehagene vurdert egen praksis internt og hatt dialogmøte med barnehagemyndighet i etterkant.

Dialog

Modellen skissert over viser hvordan dialogen mellom skolene/barnehagene og eiernivået er gjennomført de siste årene.

Dialog betyr «gjennom samtale», og målet med dialogen er gjensidig forståelse.

Spørsmålet levekårsutvalget stiller til barnehagene og skolene kan dreie seg om hvordan de arbeider med barnehage-/skolemiljøet, resultater, eller et annet tema LKU finner nyttig for å få økt forståelse for å kunne bidra til å gi styringssignal.

[LKU- 037/21 Vedtak:](#)

Et av målene i 12-årsperioden for «Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan» er at barnehager og skoler

legger til rette for barn, unge og foreldres medvirkning.

LKU sitt spørsmål:

- Hvordan holder barnehagen/skolen kontakt med og aktiviserer foreldrene gjennom året?
- Hva kjennetegner et godt barnehage/skole-hjemsamarbeid?

- Er det områder innenfor samarbeidet mellom hjem og barnehage/skole som bør forbedres?
- Hvordan kan samarbeid mellom hjem og barnehage/skole bidra til å bygge barnehagens/skolens omdømme?

	Oppsummering av svar fra barnehagene	Oppsummering av svar fra skolene
Hvordan holder barnehagen /skolen kontakt med og aktiviserer foreldrene gjennom året?	Daglig levering/henting. Foreldresamtaler og foreldremøter. Digitalt (messenger, foresattapp, hjemmeside). Sosiale sammenkomster. Dugnader. Periodebrev. Foreldreundersøkelse. FAU/SU.	Utviklingssamtaler. Foreldremøter. Digitalt (foresattapp, facebookgrupper, Showbie, hjemmeside). Sosiale sammenkomster. Dugnader. Foreldrevakter ved elevkvelder Utstillinger. Aktivt FAU/SU. Foreldre som ressurs i læringsaktiviteter (eks skogplanting, jakt).
Hva kjennetegner et godt barnehage/skole-hjemsamarbeid?	Åpen og ærlig dialog. Respekt, tillit, humor. Ta tak i ting tidlig. Tydelige forventningsavklaringer. Være løsningsorientert. Trygge voksne gir trygge barn.	Gjensidig tillit, engasjement og respekt. God og likeverdig dialog. Tydelige forventninger og rolleavklaringer. Tidlig og god kommunikasjon. Skolen er alltid den profesjonelle part som har hovedansvaret for å drive samarbeidet, gjøre avtaler, veilede og sørge for at elevens beste alltid er i fokus. At det snakkes pent om hverandre.
Er det områder innenfor samarbeidet mellom hjem og barnehage/skole som bør forbedres?	Arbeide enda mer med forventningsavklaringer. Dra større veksler på foresattes kompetanse. Synliggjøre barnehagens praksis enda mer. Bedre kommunikasjon med minoritetsspråklige.	Ingen områder utmerker seg i svarene. Det er likevel forsøkt å peke på områder der en bør holde trykket oppe framover: Arbeide enda mer med forventningsavklaringer – også øve og trene på dette. Ta elementer fra foreldreskolen inn i krevende foreldremøter.

		Bli enda bedre til å lytte til hverandre. Informasjonsflyten oppleves som bra. Dette bidrar til et tettere samarbeid, og det blir lettere å framsnakke skolen. Det vil alltid være noen som savner informasjon, slik at man kan vanskelig gi for mye på dette punktet. Fåvang skole arbeider med en sjuårig temaplan med fastsatte temaer for foreldresamarbeid.
Hvordan kan samarbeid mellom hjem og barnehage/skole bidra til å bygge barnehagens/skolens omdømme?	Foreldre er trygge på at barna har det bra, de blir respektert, sett og hørt. Framsnakke barnehagen til andre. Gjennom praksis vise at rammeplanen er styrende. Skape VI-følelse – VÅR barnehage.	Fornøyde foreldre snakker skolen opp. Framsnakke – «middagspraten». Mer aktivt FAU. Omgivelsenes omtale av skolen er et av foreldrenes viktigste læringsbidrag overfor egne barn. Elever som trives, mestrer og utvikler seg er et godt utgangspunkt for et positivt omdømme for skolen.

Begynneropplæring ved Fåvang skole

Lillian Distad Skansgård, kontaktlærer 2.trinn Fåvang skole

I løpet av de første skoleårene legges grunnlaget for elevenes videre læring og personlige utvikling. Det er viktig å kunne tilpasse opplæringen for å fremme lærelyst og engasjement. Ved Fåvang skole vektlegger vi elevaktivitet, bevegelse og lekpreget tilnærming. For 2014-kullet har dette blitt løst på følgende måte: Fra første stund i 1. klasse ble elevene introdusert for stasjonsarbeid. De har blitt delt inn i små grupper på 2-3 elever som har beveget seg mellom ulike stasjoner med forskjellige oppgaver.

På en av stasjonene foregår det alltid veiledet lesing sammen med lærer. Veiledet lesing gir gode muligheter til å få tilpasset lesetekstene til hver enkelt elev – noe som er svært viktig de første årene. Bokstavinnlæringen står naturligvis sentralt på 1. trinn – og ved å presentere to bokstaver i uka kan elevene komme raskt i gang med lesingen og skrivingen. Ved å kombinere rask bokstavinnlæring med oppdagende skriving, hvor både «lekeskrift» og formell skrift er akseptert, kommer alle elevene i gang med skrivingen fra første stund.

I tillegg til veiledet lesing, oppdagende skriving, regning og digitalt arbeid på iPad er det både formingsaktiviteter, spill og friere lek på stasjonene. Leken står også sentralt når det jobbes med å nå kompetansemål. Vi opplever at leken er en sterk drivkraft til å få elevene engasjerte i det de skal lære.

Vi har kombinert temaer fra alle fag i et tverrfaglig planverk og elevene tilnærmer seg kompetansemålene ved å lese, skrive, regne, samtale og benytte digitale ferdigheter. På denne måten mener vi at de yngste elevene opplever en god sammenheng i skoledagen.

Å drive begynneropplæring som beskrevet krever at rommene er noe tilpasset. På 1. trinn er det SFO sine lokaler som benyttes til klasserom, med sine kroker, benker og langbord. På 2. trinn er også pultene satt sammen til langbord i tillegg til at tepper, benker og bord har blitt fast inventar. Rommet innbyr til stasjonsarbeid, men også til at elevene som kommer kan velge ulike arbeidsstillinger, slik som barnekroppene trenger. Skolen tilpasser seg barna, ikke omvendt. Dette øker forhåpentligvis sjansene for at elevene skal oppleve mestring som legger et godt grunnlag for videre læring og utvikling.

Kapittel 3 Handlingsdel 2019 – 2022. Folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap, bærekraftig utvikling

Målsetting

- Barn og unge opplever et miljø som ivaretar og fremmer psykisk og fysisk helse, trivsel, utvikling og læring.
- Barn og unge opplever seg som viktige bidragsyttere i et fellesskap.
- Barn og unge tar vare på hverandre og omgivelsene.

Fakta

- «Barnehage og skole på veg mot 2031» setter langsiktige mål for barnehage og skole i Ringebu kommune.
- Handlingsdelen for perioden 2019-2022 har tre fokusområder: Folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap og bærekraftig utvikling. Alle tre områdene er godt forankret i Rammeplan for barnehagen og Kunnskapsløftet 2020.
- Handlingsdelen skal revideres i 2022.
- Barnehagens og skolens mandat fordrer høy kompetanse hos pedagoger, lærere, styrere, skoleledere og andre ansatte.
- Barnehagene fyller lovkrav til pedagogisk bemanning og lovkrav til grunnbemanning.
- Skolene fyller lovkrav til lærertetthet i ordinær opplæring.
- Barnehagens prosjekt *Barnet som aktiv samfunnsdeltager* synliggjør barna som bidragsyttere i lokalsamfunnet.
- Andel elever med vedtak om rett til spesialundervisning er 6,5% (høsten 2021). Selv om det er det samme som i 2020, ser en at tidligere varslet trend om økning i antall barn/elever med rett til spesialpedagogisk hjelp fortsatt er til stede. Landsnittet er 7,8%.
- Elever med mindre enn 30 grunnskolepoeng har økt risiko for å falle ut av videregående skole.
- Forhold knyttet til elevens rett til trygt og godt skolemiljø er hjemlet i [opplæringsloven kap 9A](#). [Barnehageloven](#) fikk tilsvarende regelverk fra 01.01.2021.
- BDO gjennomførte på oppdrag fra kontrollutvalget forvaltningsrevisjon med skolenes arbeid med opplæringslovens kapittel 9A høsten 2021.
- Elevundersøkelsen er obligatorisk å gjennomføre på 7. og 10.trinn.
- Resultatene på nasjonale prøver 5.trinn, 8.trinn og 9.trinn, og resultater sluttvurdering etter 10.trinn offentliggjøres i [Statistikk for grunnskolen - analysebrett](#)
- Resultatene, og tiltak for å følge opp disse, er gjenstand for drøfting i skoleledergruppa, mellom skolene og kommunedirektøren ved skolefaglig ansvarlig, samt internt på den enkelte skole.

Handlingsdelen skal revideres i 2022. Her må det tas stilling til om fokusområdene skal videreføres. Arbeidet er tenkt påbegynt etter barnehage-/skolestart i august.

3.1 Om fokusområdene

Fokusområdene er forankret i verdigrunnlaget i [rammeplan for barnehagen](#) og i [tverrfaglige tema i læreplan \(LK20\)](#) for skolen.

Fokusområdene skal bidra til sammenheng i

det pedagogiske arbeidet i og mellom barnehage og skole.

Handlingsdelen i [«Barnehage og skole på veg mot 2031»](#) setter mål for perioden 2019 – 2022 og beskriver suksessfaktorer som øker sannsynligheten for å nå ønsket resultat. Se tekstboks s 29 – 30.

Hvordan den enkelte barnehage og skole skal arbeide for å nå de ulike suksessfaktorene må tilpasses alder og konkretiseres i barne-

hagenes årsplaner og skolenes virksomhetsplaner. I det perspektivet anses «Barnehage og skole på veg mot 2031» å være et godt styringsdokument for det lokale handlingsrommet.

Gode grunnleggende ferdigheter i språk, lesing og skriving vil, tilpasset særpreget i barnehage og skole, være viktige grunnsteiner innenfor alle tre fokusområdene.

Fagplaner i skolen er ikke tema i «Barnehage og skole på veg mot 2031» fordi de fastsettes nasjonalt, og den enkelte skoles handlingsrom for å nå kompetansemålene defineres der.

Det er et krav i opplæringsloven § 13-3-e at læringsresultat, læringsmiljø og frafall skal drøftes i den årlige rapporten. Kommunedirektøren løser dette gjennom å belyse disse faktorene med fokusområdene og tilhørende mål og suksessfaktorer som bakteppe.

Familiebarnehagen på kunstutstilling

3.2 Trygt og godt miljø

Barn og elever har krav på et trygt, godt og inkluderende miljø i barnehage og skole som fremmer helse, trivsel, læring og utvikling. Forståelsen av hva som skal til for å oppnå dette kommer fram i flere av suksessfaktorene i handlingsdelen for Barnehage og skole på veg mot 2031.

Opplæringslovens kapittel 9A handler om elevenes rett til trygt og godt skolemiljø, og fastslår elevens subjektive rett til ikke å oppfatte skolemiljøet som trygt og godt, samt skolens plikt til å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og iverksette tiltak. Det vil si at når en elev eller foreldrene sier fra, eller skolen

ser at en elev ikke har det trygt og godt på skolen, skal skolen raskt undersøke saken og iverksette tiltak som er egnet til å endre elevens situasjon til det bedre.

Kontrollutvalgets forvaltningsrevisjon av skolemiljøet i Ringeby kommune ble lagt fram for kommunestyret i [sak 094/21](#). Forvaltningsrevisjonen konkluderte med at den kommunale planen for arbeidet med trygt og godt miljø var litt lite presis i sin beskrivelse rundt aktivitetsplikten, mens det ikke var noe å bemerke til de øvrige områdene som var gjenstand for revisjonen. De påpekte forbedringsområdene er tatt til etterretning, og [oppdatert plan](#) for trygt, godt og inkluderende skolemiljø ligger på kommunens hjemmeside.

Kommunedirektøren konstanterer at forvaltningsrevisjonen stadfester oppfatningen skoleeier allerede hadde om at det foregår et systematisk og godt arbeid på dette området på skolene.

Fra 01.01.2021 fikk barnehageloven et tillegg om psykososialt barnehagemiljø som pålegger ansatte i barnehagen å gripe inn hvis et barn ikke har det bra, undersøke og sette inn tiltak. Barnehagene har laget en egen plan for hvordan de skal følge opp området.

Gjennom [elevundersøkelsen](#) får elevene si sin mening om forhold som er viktige for trivsel og læring på skolen. Undersøkelsen er obligatorisk for 7. og 10.trinn, men gjennomføres også for andre trinn. Selv om undersøkelsen er obligatorisk å gjennomføre, er det frivillig for elevene å delta. Svarprosenten på 7. trinn var 93,75% i 2021. På 10.trinn var svarprosenten noe lavere enn tidligere år. Det blir derfor arbeidet for at denne skal tilbake til at mer enn 90% velger å delta. Det finnes ikke tilsvarende undersøkelse for barnehagene. Tallmaterialet er derfor hentet fra skolen, men en ser at refleksjonene rundt noen av resultatene er relevante for barnehagene.

Elevundersøkelsen har mange indikatorer. Her går vi nærmere inn på et lite utvalg av disse. En må ha med seg at elevundersøkelsen gir et bilde av situasjonen der og da, og at enkelte

områder, for eksempel mobbing, kan endre seg raskt.

Det er nullvisjon i forhold til å tolerere mobbing, men barnehager og skoler erkjenner at det vil skje. Det sentrale blir derfor å ha et aktivt forhold til å forebygge, og raskt sette inn tiltak når barn eller elever opplever krenkelser eller mobbing.

Ingrid Lund, professor ved universitet i Agder, fronter den nye forståelsen av mobbebegrepet. Hun beskriver mobbing *som sosiale prosesser på avveier og følelser på ville veier*. Hun sier videre at mobbing av elever i skolen og barn i barnehagen er *handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, av å være en betydningsfull person i fellesskapet og av å ha muligheten til medvirkning*.

At barn og elever opplever å bli mobbet er alvorlig for de det gjelder, og må tas på det største alvor av barnehagene og skolene. Like viktig, om ikke viktigere enn målepunktet på elevundersøkelsen, er derfor det daglige arbeidet i barnehagene og skolene.

All nyere forskning viser at de fleste tiltakene bør rettes mot hele gruppen/klassen, og ikke bare mot den eller de som er utsatt. Dette henger sammen med forståelsen av at krenkelser og mobbing er et resultat av at det sosiale miljøet er på feil spor. Det er ikke bare de som aktivt krenker et barn eller en elev som er ansvarlige, de som framstår som «heia-gjeng» eller passive tilskuere har også en rolle i det som skjer.

Små elevkull fører til at hver elev utgjør langt flere %-andeler enn nasjonalt. Det kan derfor gi et skjevt bilde å sammenligne andeler lokalt og nasjonalt. Men Fåvang skole og ungdomsskolen registrerte at for mange elever på 7. og 10. trinn svarte at de hadde opplevd mobbing på skolen de siste månedene før undersøkelsen. Det var i all hovedsak medelever som hadde stått for mobbingen. Analyser viser at det i stor grad handler om språkbruk og oppkalling. Det er derfor satt spesielt fokus på dette i de klassene der det var elever som hadde opplevd denne formen for mobbing.

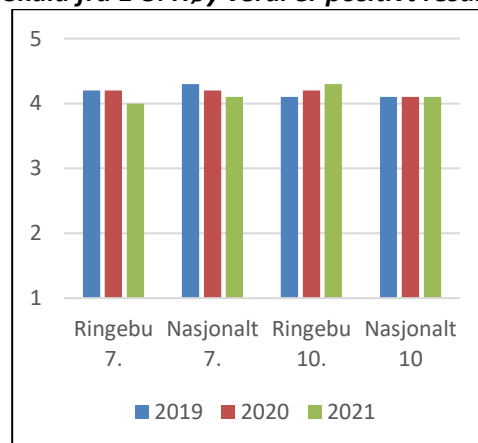
Noen flere elever på 7. enn på 10.trinn svarte at de hadde blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene. Når det gjelder digital mobbing skiller ikke elevundersøkelsen like godt på det som skjer på skolen og utenfor. Når det skjer er like ille for den som rammes, og understreker betydningen av at skolene har fokus på nettvett i sitt arbeid.

Det pågår et arbeid med å lage en egen plan for digital kompetanse og nettvett. Her er FAU ved Fåvang skole aktiv medspiller, men de andre skolenes FAU og kommunalt foreldreutvalg vil bli involvert i arbeidet.

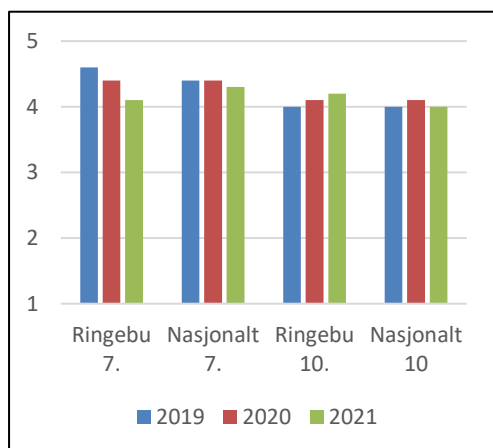
Grad av trivsel og opplevd støtte fra lærerne er en annen innfallsvinkel for å vurdere kvaliteten ved skolemiljøet.

Fig 1. Elevundersøkelsen. Trivsel.
Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

Som figur 1 og 2 viser trives flertallet av elevene på 7. og 10.trinn generelt godt på skolen. Flere elever på 10. enn på 7.trinn opplever god støtte fra lærerne sine.

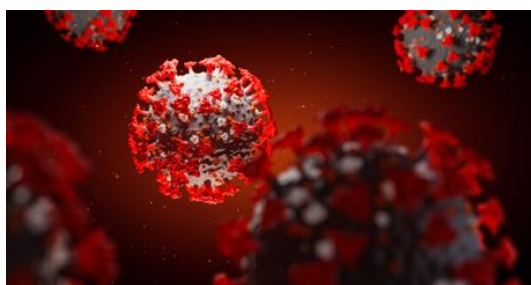
Fig 2. Elevundersøkelsen. Støtte fra lærerne. Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

Høsten 2021 fikk alle som svarte på elevundersøkelsen spørsmål/utsagn om pandemien:

- Koronapandemien påvirker skolehverdagen min negativt.
- Koronapandemien påvirker skolehverdagen min positivt.

I snitt opplevde 2 av 3 elever at pandemien hadde negativ innvirkning på skolehverdagen, flest på 7.trinn. Det var samsvar mellom andel nasjonalt og lokalt som svarte slik. Samtidig svarte noen elever at de opplevde at pandemien påvirket skolehverdagen positivt. Undersøkelsen gir ikke nærmere svar på hva ved skolehverdagen elevene opplever som negativt eller positivt.

Det finnes som nevnt ingen tilsvarende undersøkelser i barnehagene, men barnehagen gjennomfører årlig barnesamtaler med 4- og 5-åringene der barna får uttrykke hvordan de har det i barnehagen.

Barnesamtalene med 4- og 5-åringene i barnehagene høsten 2021 viser at lek og venner er viktig.

Utsagn fra samtalene:

Har du det fint i barnehagen?

«Ja det har jeg – jeg leker masse.»
 «Ja jeg har det fint - får leke med alle»
 «Ja – for jeg har mange venner»
 «Ja -fordi jeg får leke med alle barna i barnehagen»
 « Ja, syns jeg har mange venner, glede meg te oss skal danse Bli me dansen, det er gøy på førskolen»

Hva liker du minst å gjøre i barnehagen?

«Kjeder meg når jeg ikke vet hvem jeg skal leke med»
 « Gjemsel, fordi det tar så lang tid å finne»

Hva liker du å gjøre i barnehagen?

«Mye rart, mye forskjellig. Jeg bruker 100 dager på å fortelle det»
 «Leke sisten og klatre i trærne»
 «Leke i dokkekroken og leke kafe»
 «Liker å leke gjemsel»

Hvis du er lei deg i barnehagen, er det noen som trøster deg da?

«Når e bli lei me så går e åt di vaksne. Da trøste di me. E væt at døkk jobbe med at oss ska ha det bra»

Har vil du gjøre mer av i barnehagen?

«Eta mat i skogen»
 «Elsker å gå og kjøpe blomster på gartneriet»
 «Male på alt mulig»

Markering av morsmålsdagen i barnehagen

Margunn Haugen,
styrrer Ringeby barnehage

21.februar var det den nasjonale morsmålsdagen. I Ringeby barnehage er det barn med 9 forskjellige morsmål. Barnehagen hadde morsmål som tema gjennom hele uken. De snakket mye om ulike land, flagg og språk. De brukte Polylingo, en app med kjente barnebøker innlest på flere språk.

Barna lyttet til den samme boka på norsk, engelsk, arabisk, bosnisk, osv. Barna synes det er morsomt å lære språk av hverandre. Selv om flere av de tospråklige barna synes det er litt rart å skulle snakke på morsmålet sitt til personalet i barnehagen for de skjønner jo uansett ikke noe av det de sier 😊

3.3 Tidlig innsats

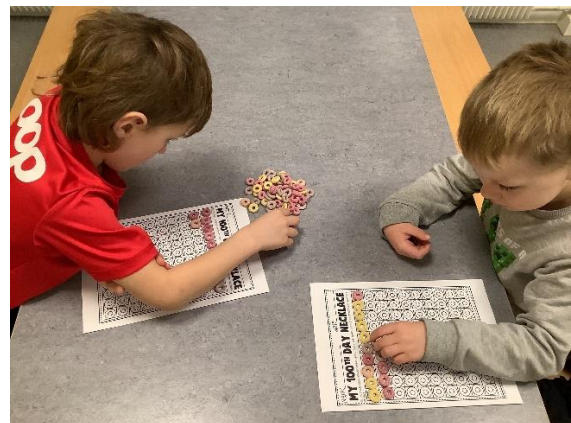
Barn og elever som har behov for det skal få hjelp tidlig slik at de får utviklet sitt potensial.

Skal vi lykkes med å nå målet om en god utdanning og like muligheter for alle, må vi starte tidlig. I de tre første årene i et barns liv er hjernen på sitt mest formbare, og disse årene er avgjørende for videre utvikling og læring. I denne perioden utvikler hjernen seg i rekordfart, og barna lærer mer enn på noe tidspunkt senere i livet. Blir det lagt et godt grunnlag i disse årene, øker sannsynligheten for en god utvikling videre (Meld.St. 6 (2019-2020) Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO).

I dette står barnehagens arbeid med å stimulere til god språkutvikling sentralt. Barn lærer språk ved å lytte til og bruke språk i samspill med andre. Hverdagssamtaler er betydningsfulle språklærings situasjoner. I tillegg bruker barnehagene varierte formidlingsformer og tilbyr et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer slik at alle barna blir inkludert i språkstimulerende aktiviteter.

Når barna begynner på skolen er det store forskjeller i hvor modne de er, og hva de kan. Skolen har plikt til å tilby intensiv opplæring for elever på 1.- 4.trinn som blir hengende etter i lesing, skriving eller regning, en plikt som faller innenfor rammen av tilpasset opplæring og ikke utløser individuelle rettigheter.

Tidlig innsats, tilpasset opplæring og vurdering for læring er prinsipper og redskap som brukes gjennom hele skoleløpet i arbeidet for å nå målet om at skolen skal gi et likeverdig opplæringstilbud til alle, uavhengig av evner og forutsetninger. Systematiske kartlegginger, dokumentasjon og elevsamtaler gir grunnlag for tidlig å kunne oppdage og legge spesielt til rette for elever som kan få utfordringer med å gjennomføre videregående opplæring.

1.trinn Fåvang skole - 100 dager på skolen

Overganger

I løpet av årene i barnehagen og skolen må barna og elevene gjennom flere overganger.

Den første overgangen er når barna starter i barnehagen. Den neste store er overgang fra barnehage til skole og SFO. Men også overgangene i barnehagen og til ungdomsskolen

og videregående opplæring er viktige milepæler i barnas og elevenes liv.

Mange barn og elever opplever overgangene som spennende og fylt av forventninger med nye utfordringer, nye muligheter og nye venner, men noen barn og elever strever ekstra i forbindelse med overgangene. De kan oppleve at det er lite sammenheng og kontinuitet mellom nivåene, både sosialt og faglig.

Barnehagen, skolen og SFO har en lovfestet plikt til å samarbeide for å sikre barna en best mulig overgang fra barnehage til skole. Skoleeier har hovedansvaret for samarbeidet.

Det er, i tråd med lovkravet, utarbeidet egen plan for overgangen mellom barnehage og skole. For å ha et godt arbeidsverktøy med alt på ett sted, har barnehagene og skolene valgt å ta alle overganger med i planen.

Besøk av 1.klassingene

*Margunn Haugen,
styrer Ringebu barnehage*

Barnehagen har rutiner på at vi utpå høsten inviterer de som har begynt i 1.klasse tilbake til barnehagen på besøk.

Barna blir fordelt på de avdelingene de gikk på. I samlingsstund forteller de hvordan det er å gå på skolen, at de har lekser, de lærer å skrive og regne, men at de også savner barnehagen.

De spiser maten sin sammen og leker seg. Stor stas for alle sammen.

Når det gjelder overgangen mellom barnehage og skole/SFO er det innført egen innskrivingsdag i februar året før skolestart, noe som er godt mottatt av både barn og foreldre.

Som følge av renovering av Fåvang barnehage holdt skolestarterne hus på Fåvang skole fra mars – se egen fortelling. Dette var i utgangspunktet for å løse en praktisk utfordring, men en så samtidig at disse barna fikk en veldig god start på skolen i august. Erfaringen tas med videre, slik at fra 2022 skal skolestarterne

både i Ringebu og Fåvang barnehager flytte barnehagen til skolene de siste ukene før skoleslutt i juni.

2021 –

et annerledes år for Fåvang barnehage

*Hilde Dalberg Kleven
tjenesteleder/styrer Fåvang barnehage*

Barnehagen skulle renoveres og midlertidige lokaler måtte på plass. Fåvang skole var positive fra første stund og ville gjerne ta i mot høstens skolestartere. Selv om dette var ei krevende tid med korona og mye logostikk, ryddet skolen plass for barnehagens skolestartere og ansatte.

15.mars var det klart for barnehage i egne lokaler på Fåvang skole. På skolen ble barnehagen møtt av positive og hyggelige elever og lærere som la til rette på beste måte. Barnehagen drev barnehage i skolens lokaler fra mars til ut juni.

Barna ble godt kjent med lokaliteter inne og ute. Etter hvert som det ble sluppet opp på koronarestriksjonene ble også ansatte og barn bedre kjent på tvers.

Barn, foreldre, ansatte på skolen og i barnehagen var alle enige om at denne løsningen gjorde overgangen fra barnehagen til skolen lettere.

Spesialpedagogikk

Barnehageloven og opplæringsloven slår fast at barn med særskilte behov i barnehagen og elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av ordinær tilpasset opplæring, har rett til spesialpedagogisk tilrettelegging.

Den faglige vurderingen av rett til spesialpedagogisk hjelp i barnehagen og spesialundervisning i skolen ivaretas av pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT). Deres vurdering danner hovedgrunnlag for enkeltvedtaket tjenesteleder fatter i saken.

Skolene har arbeidet mye med å styrke tilpasset opplæring slik at andelen elever med

spesialundervisning reduseres. Høsten 2021 hadde 6,5% av elevene i de offentlige skolene vedtak om rett til spesialundervisning, det er lik andel som i 2020. Landssnitt i 2021 var 7,8%.

Barnehage og skole meldte i fjorårets rapport om et økende antall barn og elever med så store utfordringer at det ikke blir mulig å gi et forsvarlig tilbud innenfor barnehagens ordinære rammer og tilpasset opplæring i skolen. Dette har av ulike årsaker ikke gitt utslag på statistikk for spesialundervisning enda. En grunn er, at særlig barneskolene, enda har såpass god lærerdekning at de har klart å løse utfordringene innenfor rammene av tilpasset opplæring. Når det er sagt, ser en samtidig at dette i noen grad påvirker ordinær tilpasset opplæring gjennom mindre fleksibilitet og færre valgmuligheter for flertallet av elevene. Med stadige kutt i rammene ser barnehagene og skolene at en fortsatt må forvente økning i andel barn og elever med rett til spesialpedagogisk tilrettelegging. Som beskrevet i fjorårets rapport, skyldes økningen i hovedsak at flere barn/elever har utfordringer på andre områder enn isolerte faglige vansker.

3.4 Læringsresultater og gjennomføring

Det foregår mye læring i barnehagen, læring som er et viktig grunnlag for å kunne lære videre på skolen.

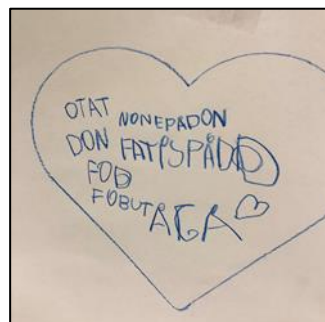
Optimalt læringsresultat for det enkelte barn i barnehagen og den enkelte elev i grunnskolen gir det beste grunnlaget for å være faglig og sosialt rustet til å gjennomføre videregående skole, og gjennom det stå godt rustet til å mestre voksenlivet.

Betydningen av en rød tråd gjennom barnehage og skole kan anskueliggjøres ved at ordforråd som treåring viser seg å ha stor betydning for leseferdighet som sekstenåring. Læring i barnehagen tar utgangspunkt i leken og skjer på barnas premisser. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læring. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få

bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Lek er ikke bare lek – lek gir glede og er lystbetont samtidig som den er barns viktigste arena for læring. Lek er læring, og barnehagens helt sentrale arbeidsmetode. De viktigste læringssituasjonene i en barnehage oppstår i daglig samspill, lek og vennskap barn imellom, og i spillet mellom barn og voksne.

Lærings situasjoner oppstår ofte spontant, hvor den voksne følger opp barnets undring eller spørsmål. Læring skjer også i hverdagsaktiviteter og i rutinesituasjoner som for eksempel ved måltider og påkledning. I de formelle situasjonene fokuseres det mer på kunnskapsformidling. Dette foregår i tilrette lagte aktiviteter som samlingsstund, språkgrupper, prosjektarbeid og førskoleleker.

Ringebu barnehage – øve seg på bokstaver

Læringsresultater i skolen

I kvalitets- og utviklingsrapporten synliggjøres en samlet oversikt over skolenes arbeid med primæroppgaven: elevenes læring og utvikling.

Resultatene på nasjonale prøver høsten 2021 var jevnt over godt. Skolene vil bygge videre på erfaringer og kunnskap om hva som virker, men erkjenner at resultatet vil variere fra år til år og fra skole til skole, hovedsakelig fordi det er få elever i hver gruppe. Temaet drøftes kontinuerlig og det prøves ut nye tiltak med påfølgende evaluering.

Nasjonalt måles faglig læring i grunnskolen gjennom flere målepunkt i opplæringsløpet.

Det første er obligatoriske kartleggingsprøver i lesing, regning og engelsk på småskoletrinnet. Hensikten med disse er kun å avdekke elevene som strever, slik at de kan få rask og tilpasset hjelp. Neste målepunkt er nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk på 5. og 8.trinn og lesing og regning på 9.trinn. Det siste nasjonale målepunktet på faglig læring er sluttvurdering på 10.trinn (standpunkt og eksamen).

Sluttvurdering på 10.trinn er elevens grunnlag for å søke seg inn på videregående opplæring, og regnes da om til grunnskolepoeng. Sluttvurderingen er, som nasjonale prøver, en del av det nasjonale kvalitetsystemet.

Resultater på nasjonale prøver og sluttvurdering finnes på [Analysebrett for grunnskole](#).

Nasjonale prøver gir informasjon om ferdigheter i lesing, regning og engelsk, ferdigheter som er viktige for læring i alle fag. Resultatene på små skoler og i små kommuner er sårbare for enkeltprestasjoner. Én elev som presterer svært godt eller svært dårlig påvirker gjennomsnittet mye mer på en liten skole enn på en stor skole. En god huskeregel når en skal tolke resultatene er derfor at desto flere elever et gjennomsnittresultat er basert på, desto tryggere er en på gjennomsnittet.

En annen del av bildet er at læringsresultat er sammensatt – det er sosial læring og det er faglig læring, og disse to henger nøye sammen. Trygt og godt læringsmiljø er helt grunnleggende for god faglig læring.

[NOU 2014:7 Elevenes læring i fremtidens skole](#) – *Et kunnskapsgrunnlag* peker på sentrale forutsetninger for god læring:

Det fremmer læring at:

- elevene deltar aktivt i og forstår læringsprosesser
- elevene deltar i kommunikasjon og samarbeid
- elevene får utvikle dybdeforståelse og får hjelp til å forstå sammenhenger
- undervisningen er tilpasset elevenes ulike forkunnskaper og erfaringer

- elevene får utfordringer som gjør at de strekker seg
- elever og lærere er orientert mot mål og progresjon i læringen
- læringsmiljøet tar hensyn til elevers relasjoner, motivasjon og følelser

Den primære hensikten med nasjonale prøver er å gi lærerne et grunnlag for å vurdere hva eleven bør arbeide mer med for å få bedre grunnleggende ferdigheter. Aktuelle tiltak vil variere fra gruppe til gruppe, og ikke sjelden fra elev til elev.

I noen tilfeller kan det handle om et intensivt lesekurs, få bruke andre uttrykksformer eller organisere opplæringen på en annen måte, men uansett handler det om en helhet i opplæringen; jf sentrale forutsetninger for å lære som er nevnt over.

Mer om nasjonale prøver

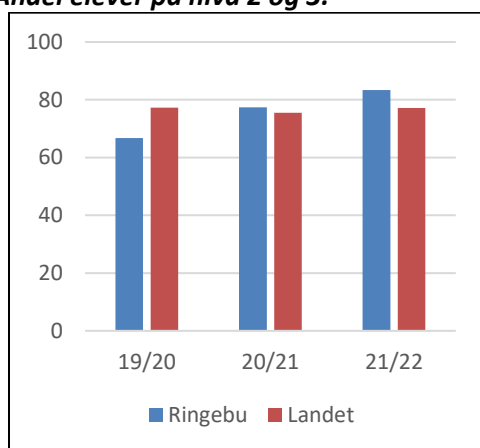
Resultatene på nasjonale prøver deles i tre nivå på 5.trinn og fem nivå på 8. og 9.trinn.

Også i rapporten for 2021 velger vi å gå mest inn på resultatene i lesing, fordi lesing vurderes som den mest sentrale av de grunnleggende ferdighetene. Elever som strever med lesing vil ofte også streve med læring i andre fag.

Engelskdag - 4.trinn Fåvang skole

Fig 3. Nasjonale prøver 5.trinn lesing.
Andel elever på nivå 2 og 3.

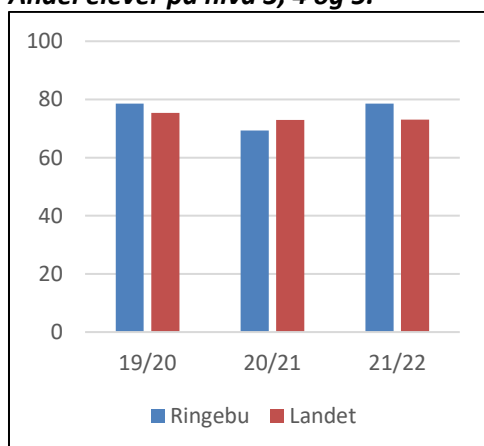

Figur 3 viser andel elever på nivå 2 og 3 i lesing 5.trinn tre siste år. Som figuren viser er andelen elever i Ringebu med leseferdigheter på nivå 2 og 3 større enn nasjonalt de to siste årene. Særlig gledelig er det når en nærmere analyse viser at også andel gutter på de to høyeste nivåene er økende.

Samtidig må en ha med seg at elever på nivå 1 anses som ikke å ha funksjonell leseferdighet. Skolene må derfor ikke gi slipp på målet om at alle elever som har forutsetninger for det, skal bli funksjonelle lesere.

Framgangen viser at mye godt arbeid er gjort i klasserommene, men det krever fortsatt systematisk innsats og mot til å endre praksis når det er hensiktsmessig.

Fig 4. Nasjonale prøver 8.trinn lesing.
Andel elever på nivå 3, 4 og 5.

Prøvene på 8.trinn måler i særlig grad læring på mellomtrinnet (5.-7.). For å kunne si noe

om det har vært god utvikling på mellomtrinnet må en sammenligne med tilsvarende verdier nasjonalt. I og med at det er tre nivå på 5.trinn og fem nivå på 8.trinn er det vanskelig å konkretisere utviklingen gjennom figur eller tabell. Men som figur 4 viser, er det godt resultat i lesing også på 8.trinn, noe som tyder på god progresjon på mellomtrinnet.

I fjorårets rapport gikk vi nærmere inn på resultatet på daværende 8.trinn som viste at andel elever på laveste nivå hadde gått ned fra 5. til 8.trinn, men at det særlig var jentene som hadde hatt framgang. Det ble påpekt at ungdomsskolen fortsatt hadde en utfordring i å bidra til å løfte flere gutter fram til å få funksjonell leseferdighet. Resultatet på nasjonal prøve 9.trinn høsten 2021 viser at andelen gutter på nivå 4 og 5 har økt, men at det fortsatt er en andel gutter som ikke kan anses som funksjonelle lesere.

Resultatet på nasjonale prøver i regning 5.trinn 2021 var svært bra. Andel elever på nivå 2 og 3 var 83,7%, mens tilsvarende nasjonalt var 76,1%.

I regning på 8.trinn var andel på de tre høyeste nivåene nær nasjonalt nivå. Andel elever på 9.trinn på de tre høyeste nivåene ligger under landsnitt, men ikke i like stor grad som da disse elevene gjennomførte nasjonal prøve på 8.trinn.

I rapporten for 2020 ble det uttrykt bekymring rundt læringsresultatene i engelsk. Som figur 5 og 6 viser, viste resultatet både på 5. og 8.trinn høsten 2021 stor framgang. Begge trinn er nå nær landssnitt.

Det har de siste årene vært fokusert mye på lesing i Ringebuskolen, og det siste året har også engelsk fått økt oppmerksomhet. Et godt bilde på at systematisk arbeid over tid gir resultater.

Fig 5. Nasjonale prøver 5.trinn engelsk.
Andel elever på nivå 3, 4 og 5.

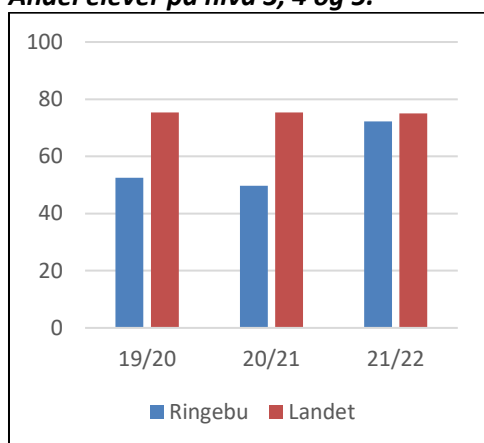
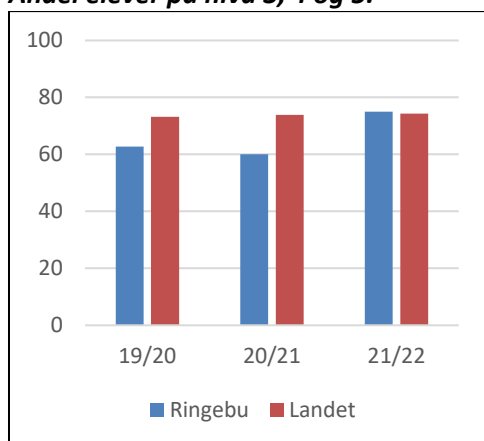

Fig 6. Nasjonale prøver 8.trinn engelsk.
Andel elever på nivå 3, 4 og 5.

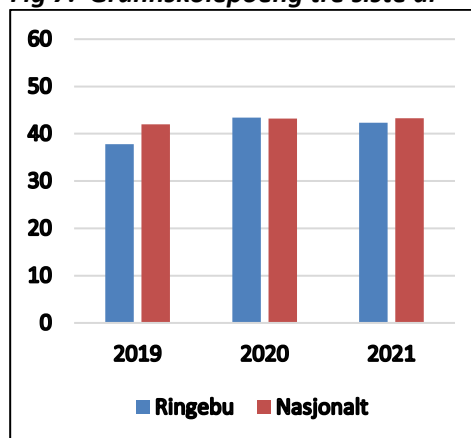

Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er et samlet mål for elevenes karakterer i fag ved avslutningen av 10. trinn, en sum av alle tallkarakterene i fagene (på en skala fra 1 til 6). Summen divideres på antall karakterer. Dette gjennomsnittet, med to desimaler, multipliseres med 10. Eksamen ble, som i 2020, avlyst i 2021, det er derfor bare standpunktkarakterer som er med i beregningen.

Grunnskolepoengene er grunnlag for inntak i videregående opplæring. Det beregnes ikke grunnskolepoeng for elever som mangler karakter i mer enn halvparten av fagene.

Fig 7. Grunnskolepoeng tre siste år

Overgang til videregående skole

44 elever avsluttet grunnskolen våren 2021, 47 elever våren 2020.

På elevundersøkelsen svarer elever på 10.trinn likt med landsnitt på spørsmål om utdanning og yrkesveiledning. Det må forstås som at elevene jevnt over er fornøyd med utdannings- og yrkesveiledningen de får på ungdomsskolen.

Fylkeskommunen har tidligere år sendt rapport over fullføringsgrad første året på videregående skole (Vg1). Kommunen har ikke mottatt slik rapport de siste to årene.

De fleste elevene som ikke består i alle fag på Vg1 blir fanget opp av videregående skole gjennom ulike tiltak. Også de som av ulike årsaker slutter på Vg1 ivaretas av videregående skoles oppfølgingstjeneste.

3.5 Kompetanse

Barn og unge skal møte engasjerte og oppdaterte ansatte med høy kompetanse.

Ledere

Meld.St 6 (2019-2020) «Tett på» sier at «gode ledere og eiere i barnehage og skole er nødvendig for å utvikle et godt tilbud til barn og elever.

Barnehage- og skoleeier har det overordnede ansvaret for kvaliteten på tilbudet og for å sikre gode rammebetingelser for og støtte til arbeidet i den enkelte barnehage og skole.

Det innebærer også ansvar for å sørge for at barnehagen og skolen har dyktige ledere. Det er barnehagestyrer og rektor som har det daglige ansvaret for å sørge for at alle barn og elever får delta i fellesskapet og utvikle seg, mestre og lære. Barnehagestyrer og rektor skal også sørge for at de ansatte har et godt og utviklende arbeidsmiljø.»

Alle tre kommunalt ansatte barnehagestyrere har gjennomført den nasjonale styrer-utdanningen. Rektorene har tilsvarende gjennomført rektorutdanningen. En rektor er i gang med master i utdanningsledelse (rektor-utdanning på masternivå).

To assistende rektorer har gjennomført rektorutdanning. Den tredje startet høsten 2021 og vil være ferdig i desember 2022.

Barnehagelærere, lærere og andre ansatte
Krav til formell kompetanse er mer detaljert og omfattende i skolen enn i barnehagen.

Barnehageloven krever at styrer og pedagogisk leder har utdanning som barnehagelærer eller annen likeverdig utdanning. For øvrig personale er det ikke krav til formell kompetanse, men det arbeides for at flest mulig som et minimum skal ha fagbrev som barne- og ungdomsarbeider.

Barnehagene kom langt på vei med å øke andelen med fagbrev i 2021 når ni assistenter i løpet av året tok fagbrev som barne- og ungdomsarbeider. De fulgte et utdanningsløp i regi av Karriere Innlandet.

Opplæringsloven med tilhørende forskrift stiller spesifiserte krav til formell kompetanse til den som skal tilsettes i skolen, og til kompetanse innenfor de ulike undervisningsfagene. Innen 2025 er det et krav at alle som underviser i norsk, engelsk og matematikk på barnetrinnet må ha minst 30 stp i faget, tilsvarende krav for ungdomstrinnet er minst 60 stp. I tillegg er det krav om 30 stp i de fleste andre fagene på ungdomstrinnet. Kompetansekravet på ungdomstrinnet utfordrer små skoler med relativt få lærere, fordi hver enkelt lærer må ha så mange

studiepoeng i ulike fag at det blir krevende å få det til.

Skolene har utarbeidet oversikt over lærernes formelle kompetanse, og i tråd med nasjonale krav laget en kompetanseplan i samarbeid med organisasjonene. Denne rulleres årlig.

Å ha rett kompetanse i barnehage og skole er et eieransvar. Et viktig statlig støttetiltak for økt formell kompetanse i både barnehage og skole er de nasjonale videreutdanningsordningene.

Kommunen ble bare tildelt en studieplass i 20/21. I 2021 var det stor interesse blant lærerne for å søke studieplass, og kommunen fikk da også sju studieplasser inneværende studieår.

Fag	Studieår	Skole	Antall
Spesialpedagogikk 30stp	20/21	Ringebu	1
Spesialpedagogikk 30stp	21/22	Ungdomsskolen	2
Engelsk 30stp	21/22	Ringebu Fåvang	1 1
Matematikk 30 stp	21/22	Fåvang	1
Norsk 30stp		Ringebu	1
Lærerspesialist begynneropp- læring (60 stp)	21/22 og 22/23	Fåvang	1

2019/2020 var første året barnehagene hadde videreutdanningsordning for barnehagelærere. Barnehagene hadde to studieplasser i 19/20, men ingen i 20/21 eller 21/22.

For skole har ordningen eksistert siden 2012. Fram til semesterslutt våren 2021 hadde lærere tatt til sammen 780 studiepoeng i relevante fag innenfor den nasjonale ordningen!

Skolenes analyser viser, som nevnt over, at behov for økt kompetanse på ungdomsskolen, særlig i norsk, engelsk og matematikk (kompetansekrav 60 stp), fortsatt står, og at det også er behov for økt kompetanse i engelsk på barneskolene. Etter som skolene får stadig færre lærere som følge av innsparinger, er de også mer sårbare i forhold til kompetanse enn de tidligere var. En konsekvens er at en nå

registrer økt behov innenfor praktisk-estetiske fag og programmering.

Solberg-regjeringen innførte en plikt for kommunene til å sørge for at alle skoler skulle ha tilgang på lærerspesialist i begynneropplæring på 1.–4. trinn innen 2025. For å være i posisjon til å møte dette, ble lærere som fylte opptakskravet oppfordret til å søke studie-plass 21/22. En lærer søkte, og fikk også plass. Regjeringen Støre har i Hurdalsplattformen informert om at de vil erstatte lærerspesialistordningen med en ny ordning. Det vil derfor ikke være anledning til å søke inn nye deltakere på ordningen fra 22/23, men de som har begynt, får fullføre.

Andre kompetanseutviklingstiltak

I tillegg til videreutdanningsordningene er det innført nasjonale kompetansehevingsprogram som heter [regional kompetanseutvikling i barnehagen](#) (rekom), [desentralisert kompetanseutvikling i skolen](#) (dekom) og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Kort fortalt er felles for ordningene at kommunen tilføres økonomiske ressurser gjennom Høgskolen i Innlandet, og at bruken styres av lokale behov. Kompetansehevingen skal skje gjennom deltakelse i nettverk og arbeid i profesjonelle lærende fellesskap i den enkelte barnehage og på den enkelte skole. Det er et tett samarbeid med Sør-Fron, Nord-Fron, statsforvalteren og Høgskolen i Innlandet i dette arbeidet.

Pandemien skapte noen hindringer i arbeidet i 2021 fordi barnehagene og skolene måtte prioritere de ansattes tidsbruk strengt. Men på tross av dette er det de tre siste årene gjort et godt stykke arbeid i forhold til at en nå kan si at ansatte i barnehager og skoler er aktive deltakere i profesjonelle læringsfellesskap.

3.6 Medvirkning

Utenom den medvirkningen barn og elever har i egen hverdag, og foreldres medvirkning i direkte møter med barnehage og skole, er elevrådet, foreldrenes arbeidsutvalg (FAU), samarbeidsutvalg (SU) og skolemiljøutvalg (SMU) i skolene og samarbeidsutvalg (SU) i

barnehagene sentrale arenaer for medvirkning.

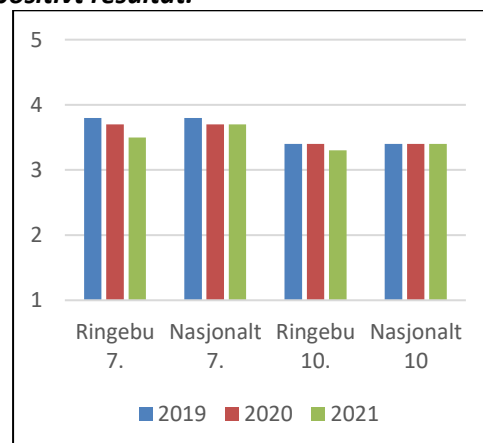
Barn og elever

FNs barnekonvensjon peker på barns rettigheter i eget liv. *Barnehage og skole på veg mot 2031* har som suksessfaktor at barn og unge skal medvirke i eget liv og øve opp evne til refleksjon og kritisk tenkning.

Opplæringsloven og Kunnskapsløftet (LK20) gir rammer og føringer for elevmedvirkning som gjelder for all opplæring i alle fag. Elevene skal delta aktivt i vurdering av eget arbeid, egen kompetanse og i sin egen faglige og sosiale utvikling.

Fig 8. Elevundersøkelsen. Elevdemokrati og medvirkning. Skala fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

Lenas familiebarnehages årlige besøk i prestegarden

Gry Bakken, styrer familiebarnehagene

Lena's familiebarnehage har som tradisjon at de går på tur til Prestegarden i forbindelse med den årlige sommerutstillingen. Der får barna se og oppleve barnehagens utstilling og gå på sanselig oppdagelsestur i den blomstrende og fargerike hagen. Disse årlige besøkene er blant annet med på å styrke de minste barnas møte med kunst og kultur i nærmiljøet sitt. Det er også en tur i fellesskap som er et godt utgangspunkt for samtaler med barna rundt bilder som er tatt på turen.

Foreldre

Godt foreldresamarbeid innebærer at barnehager og skoler sørger for at foreldrene får medvirke i spørsmål som angår deres barn. Barnehagene og skolene må dessuten legge til rette for at foreldrene kan bli kjent med hverandre og hverandres barn. Godt foreldresamarbeid er en viktig faktor i arbeidet med å fremme et godt miljø, et inkluderende fellesskap og forhindre sosial ekskludering.

Levekårsutvalgets spørsmål til barnehager og skoler høsten 2021 dreide seg om samarbeidet mellom barnehagen/skolen og hjemmet. Se side 10-13.

Høsten 2020 inviterte skolene foreldrene til å svare på [Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse](#). Tidligere år har svarprosenten vært svært lav. Men i 2020 var svarprosenten 68,3%, hvilket var gledelig høyt, og ga skolene et godt grunnlag for refleksjon og forbedring. Svarene på undersøkelsen ble viet plass i rapporten for 2020. Undersøkelsen vil neste gang bli gjennomført høsten 2022.

Barnehagene har tidligere brukt «Bedre kommune» sin brukerundersøkelse, men gjennomførte for første gang [Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse for barnehager](#) i desember 2021. Undersøkelsen omfattet de kommunale barnehagene og familiebarnehagene. Foreldrene i de kommunale barnehagene svarte elektronisk mens i familiebarnehagene ble undersøkelsen gjort i papirform fordi enhetene var for små til å kunne registreres hver for seg, og det var heller ikke mulig å registrere familiebarnehagene som en felles enhet.

Resultat fra undersøkelsen i de kommunale barnehagene:

58,2% av foreldrene valgte å svare.

Verdier fra 1-5. Høy verdi er positivt resultat.

	Ringebu	Nasjonalt
Ute- og innemiljø	4,1	4,2
Relasjon mellom barn og voksen	4,6	4,5
Barnets trivsel	4,7	4,7
Informasjon	4,3	4,3
Barnets utvikling	4,7	4,6
Medvirkning	4,3	4,3
Henting og levering	4,6	4,4
Tilvenning og skolestart	4,6	4,5
Tilfredshet	4,6	4,5

Oppsummeringen viser at foreldrene er svært godt fornøyde med sin barnehage.

Det er ett område som kommer ut under nasjonalt snitt, og som kanskje for noen trekker ned helhetsinntrykket, og det er barnehagens mattilbud. Dette er et spørsmål under temaet Ute- og innemiljø. Her er scoren i Ringebu 2,9 mot landssnitt 3,9. Undersøkelsen går ikke nærmere inn på hvordan

foreldrene mener mattilbudet burde vært, men Ringeby og Fåvang barnehager er kjent med at en del foreldre ønsker et mer variert og omfattende mattilbud. Barnehagene har ikke ressurser øremerket kjøkkendrift, og med dagens grunnbemanning i barnehagene kreves det at personalressursene brukes direkte inn mot barna framfor å bruke mye tid på å forberede måltid. Behovet for kjøkkenhjelp i barnehagene har vært signalisert i flere år både gjennom brukerråd og innspillsfase til økonomiplan. Barnehagehverdagen har vært i store endringer de siste årene, da barna bruker mye større del av åpningstiden nå enn tidligere. Bemanningsnormen er den samme som i mange år og krav til innholdet har økt betraktelig. Resultatet på ute- og innemiljø må også forstås i lys av at undersøkelsen ble gjennomført mens barnehagene var preget av smitteverntiltak og at Fåvang barnehage holdt hus i midlertidige lokaler.

Det verd å merke seg at foreldrene er veldig godt fornøyd når det gjelder barnas utvikling, barnas trivsel og trygghet i barnehagen og at de ansatte er engasjerte og tar hensyn til det enkeltes barns behov. Dette sees på som det viktigste når det gjelder kvalitet i barnehagen.

Felles opplevelser i familiebarnehagene

Som tidligere nevnt, måtte foreldre i familiebarnehagene svare på papir. Det kom inn svar fra 51% av foreldrene. Oppsummert er helhetsbildet også her at foreldrene er svært godt fornøyd med barnehagen sin. Det eneste forbedringsområdet som kommer fram er at det er ønskelig at informasjon og medvirkning kan bli enda bedre.

Det som løftes fram som særlig positivt er at foreldrene er veldig godt fornøyd med

familiebarnehagene når det gjelder barnas trivsel og trygghet, barnas utvikling og at de som jobber i familiebarnehagene ser det enkelte barnet og det enkelte barnets behov. Disse områdene er også de som vurderes som avgjørende for at det er bra kvalitet for de minste barna i barnehagen.

Visste du at?

Valgfag trafikk er et tilbud til elever på 9. og 10. trinn i ungdomsskolen, og er et av de mest populære valgfagene. Og det er kanskje ikke så rart?

Ola Morset, rektor Ringeby ungdomsskole

Elever som tar dette valgfaget får nesten hele det trafikale grunnkurset, som de må ha for å få lov til å øvelsekjøre, gratis. Den eneste komponenten i kurset de må ta hos kjøreskole er mørkekjøring. For å kunne få godkjent trafikalt grunnkurs må elevene ha vært til stede på 80% av undervisningen.

For at skolen skal tilby trafikk som valgfag, må det undervises av lærere som har førerkort klasse B og spesialutdanning godkjent av Vegdirektoratet.

Kjerneelementene i trafikk er samhandling i trafikken, ansvar og risikoforståelse, samt folkehelse og miljø. Elevene jobber ikke bare i klasserommet, men beveger seg også rundt for å observere trafikkbildet, herunder sikkerhetstiltak, kjøremønster, hastighet med mer.

Suksessfaktorer for å nå målsettingene for de tre fokusområdene

Barn og unge:

- opplever inne- og utemiljø som stimulerer til lek, bevegelsesglede, utvikling og læring.
- opplever humor og glede i hverdagen.
- trives, har venner og føler at de er en del av fellesskapet.
- får hjelp tidlig slik at alle får utviklet sitt potensiale.
- utvikler godt språk.
- er robuste til å møte utfordringer og motgang i livet.
- er faglig og sosialt rustet til å gjennomføre videregående skole.
- møter tilstedeværende voksne som tar dem på alvor, anerkjenner dem, er lyttende og legger til rette for gode samtaler og dialog.
- opplever at barnehagen og skolen fremmer respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og likeverd.
- skal gjennom samhandling kunne mestre balansen mellom selvhevdelse og se andre sine behov.
- medvirker i eget liv og samfunnet for øvrig.
- skal øve opp evne til refleksjon, kritisk tenkning handle etisk og vise solidaritet.
- lærer å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.
- utvikler gode holdninger, verdier og praksis for mer bærekraftige samfunn.
- forstår at dagens handlinger har konsekvenser for framtida.
- får gode naturopplevelser og blir kjent med naturens mangfold.
- blir bevisst teknologiens rolle i samfunnsutviklingen.
- møter engasjerte og faglig oppdaterte ansatte.

Utfordringer

- Alle barn og elever skal oppleve barnehage- og skolemiljøet som godt, trygt og inkluderende.
- Ny læreplan i grunnskolen utfordrer tradisjonelle krav til læremidler .
- Ha tilstrekkelig antall pedagoger og andre ansatte med rett kompetanse som gir trygge rammer og sørger for tidlig hjelp slik at alle barn og elever får utviklet sitt potensial.
- Små enheter utfordrer det å fylle krav til kompetanse på den enkelte barnehage/skole
- Økning i antall barn og elever med rett til omfattende spesialpedagogisk hjelp i barnehagen og spesialundervisning i skolen.
- Utvikle stadig bedre tverrfaglig samarbeid rundt barn og elever med spesielle behov.
- Barn og elever skal bli lyttet til og ha reell innflytelse innen både det sosiale og faglige i sin barnehage-/skolehverdag.
- Leseferdigheter gutter. For mange er ikke funksjonelle lesere.
- Tidlig innsats. Det vil si de riktige grepene til rett tid.
- Gi barn og elever best mulig utgangspunkt for å gjennomføre videregående opplæring.
- Barnehagetilbud når barnetallet varierer mellom ulike deler av kommunen. Skal barna få plass i den delen av kommunen de bor kan det medføre at ett barn utløser en pedagogstilling – eller skal barnet da få plass i en annen barnehage der det er ledig kapasitet?

Plan for oppfølging

«Barnehage og skole på veg mot 2031. Kvalitets- og utviklingsplan» beskriver samfunnsmandatet. Dette konkretiseres i barnehagens årsplan og skolenes virksomhetsplaner som vedtas av samarbeidsutvalgene.

Barnehagene og skolene vil:

- arbeide kunnskapsbasert og systematisk for et trygt, godt og inkluderende barnehage-/skole-miljø.
- gjennom daglig arbeid ha stadig økt bevissthet rundt vurderinger knyttet til ivaretagelse av FNs barnekonvensjon, bla barnets rett til å bli hørt, få si sin mening og bli tatt på alvor.
- arbeide for å få til gode overganger slik at det er en «rød tråd» fra start i barnehagen til avslutning 10.trinn.
- ha fokus på at gode læringsresultater øker sannsynligheten for gjennomføring av videregående opplæring.
- arbeide for godt samarbeid med foreldrene slik at foreldre opplever at de sammen med ansatte i barnehagene og skolene er «trekkhunder» for stadig bedre kvalitet.
- planmessig og systematisk følge opp videreutdanningsstrategien [Kompetanse for kvalitet](#) slik at skolene innen 2025 har har tilstrekkelig antall lærere med godkjent undervisningskompetanse i norsk, matematikk og engelsk.
- ved ledighet arbeide for økt andel pedagoger i barnehagene.
- viderutvikle de profesjonelle læringsfellesskapene blant ansatte i barnehagene og skolene.
- gjennomføre Utdanningsdirektoratets foreldreundersøkelse i barnehagene oddetallsår og i skolene partallsår.
- ha fokus på tidlig innsats og tilpasset opplæring.
- bidra til godt samarbeid på tvers av tjenester for barn/elever med sammensatte behov for hjelp og støtte